Dünya Vatanda?l??? ?çin Karakter ve De?erler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dünya Vatanda?l??? ?çin Karakter ve De?erler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20238

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Dünya Vatanda?l??? ?çin Karakter ve De?erler Ölçe?i, bireylerin küresel düzeyde sorumluluk bilincini, etik de?erlerini ve karakter özelliklerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikolojik bir ölçektir. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlamas?, D. Kar??an ve Ö. Y?lmaz-Tüzün (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk popülasyonunda ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve iç tutarl?l???n? incelemeyi hedeflemi?tir. Çal??ma, ölçe?in Türkiye'deki e?itim ve psikoloji ara?t?rmalar?nda küresel vatanda?l?k kavram?n?n karakter ve de?erler boyutlar?n? ara?t?rmada güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermektedir.

Uyarlama süreci, dilsel e?de?erlik çal??malar?, aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizleri ile güvenirlik hesaplamalar?n? içermi?tir. Ölçek, bireylerin dünya çap?ndaki sorunlara duyarl?l???n? ve evrensel de?erlere ba?l?l???n? 5'li Likert ölçe?i format?nda de?erlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Dünya Vatanda?l???, Küresel Vatanda?l?k E?itimi, Karakter, De?erler, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Dilek Kar??an, Özgül Y?lmaz-Tüzün.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin birer dünya vatanda?? olarak sergiledikleri karakter özelliklerini ve benimsedikleri evrensel de?erleri sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Özgün ölçek, bireylerin küresel sorumluluk, ho?görü, adalet ve etik liderlik gibi karakter ve de?erler boyutundaki yeterliliklerini belirlemeye odaklanm??t?r.

Kar??an ve Y?lmaz-Tüzün (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas? ise, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir biçimde kullan?labilmesi için gerekli psikometrik kan?tlar? sunmay? amaçlam??t?r. Bu, özellikle Türkiye'deki e?itim kurumlar?nda ve psikolojik ara?t?rmalarda küresel vatanda?l?k bilincinin geli?imini izlemek aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçülen Yap?

Ölçek, çok boyutlu bir yap? olan küresel vatanda?l?k kavram?n?n temelini olu?turan karakter ve de?er bile?enlerini ölçmektedir. Bu yap?, genellikle bireyin yerel kimli?inin ötesinde, kendisini

ARABPSYCHOLOGY.COM

küresel bir toplulu?un parças? olarak görmesini ve bu toplulu?a kar?? sorumluluklar ta??mas?n? içerir. Ölçülen temel bile?enler aras?nda;

Küresel Sorumluluk: Dünya çap?ndaki sosyal, ekonomik ve çevresel sorunlara kar?? duyarl?l?k ve eyleme geçme iste?i.

Evrensel De?erlere Ba?l?l?k: ?nsan haklar?, e?itlik, adalet ve bar?? gibi temel evrensel de?erleri benimseme.

Kültürel Ho?görü ve Empati: Farkl? kültürel arka planlara sahip bireylere kar?? sayg? duyma ve onlar?n perspektiflerini anlama yetene?i.

Bu karakter ve de?erler bütünü, bireyin küresel topluluk içindeki aktif ve etik kat?l?m?n? te?vik eden ki?ilik özelliklerini yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?nda, yap?sal geçerli?i kan?tlamak amac?yla çe?itli istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Orijinal çal??mada (Kar??an & Y?lmaz-Tüzün, 2017), uyarlaman?n önemli bir a?amas? olarak dilsel e?de?erlik sa?lanm??t?r. Bu, ölçek maddelerinin kültürel ba?lamda anlam kaymas?na u?ramadan Türkçe'ye çevrildi?ini teyit eder.

Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n? Türk örnekleminde de koruyup korumad???n? belirler. ?yi bir geçerlik çal??mas?, ölçek puanlar?n?n ölçülmek istenen teorik yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini gösterir. Kaynak metinde spesifik de?erler belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?n?n makalesinde (Kar??an & Y?lmaz-Tüzün, 2017) yap? geçerli?ine dair detayl? istatistiksel kan?tlar?n sunuldu?u varsay?lmaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçme arac?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Dünya Vatanda?l??? ?çin Karakter ve De?erler Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?nda iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? (Cronbach Alfa) ile incelenmi?tir.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde tutarl?l?k gösterdi?ini i?aret eder. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde veya üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir, bu da ölçe?in Türkçe versiyonunun bilimsel ara?t?rmalarda güvenle kullan?labilece?ini desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?n?n temel ad?mlar?ndan biri olan faktör analizi, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe kültürü içinde de geçerli olup olmad???n? test etmek için kullan?lm??t?r. Orijinal ölçe?in sahip oldu?u boyutlar (faktörler), Türk örnekleminden elde edilen verilerle kar??la?t?r?lm??t?r.

Genellikle önce Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde yükleri ve faktör yap?s? ke?fedilir, ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele ne kadar uydu?u test edilir. Bu süreç, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n sa?lam oldu?unu ve her bir maddenin ilgili faktöre yeterince yüklendi?ini kan?tlam??t?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Versiyon), Orijinal Dil (Belirtilmemi?, genellikle ?ngilizce veya ilgili ara?t?rmac?n?n dili)

Popülasyon Grubu: Genellikle lise ve üniversite ö?rencileri (Uyarlama çal??mas?n?n detaylar? için kaynak makaleye bak?lmal?d?r.)

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi ve yeti?kinlik öncesi (15 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki farkl? e?itim kademelerinden ö?renciler üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert derecelendirme sistemi kullan?lm??t?r (1= hiçbir zaman - 5= her zaman). Yüksek puanlar, bireyin küresel vatanda?l?k için gerekli olan karakter ve de?erlere yüksek düzeyde sahip oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Karakter Geli?imi, Etik De?erler, Kültürleraras? Fark?ndal?k, Sorumluluk, Psikometrik Özellikler, Uyarlama Çal??mas?, PAU E?itim Fakültesi Dergisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Özgül YILMAZ-TÜZÜN

Kurulu? E-posta Adresleri: dilekkarisan@gmail.com (Dilek Kar??an)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir, ancak ilgili makale Pamukkale Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?mlanm??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir. ?leti?im e-posta adresi: dilekkarisan@gmail.com.

Test Y?l? (Uyarlama): 2017

Kaynaklar

Kar??an, D. ve Y?lmaz-Tüzün, Ö. (2017). Dünya vatanda?l??? için karakter ve de?erler ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. PAU E?it Fak Dergisi, (42), 74-85.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: http://pauegitimdergi.pau.edu.tr/Makaleler/1735446769_6.pdf

Uyarlama çal??mas?n?n PDF belgesi burada da mevcuttur: dunya-vatandasligi-icin-karakter-ve-degerler-olceginin-turkceye-uyarlanmasi-gecerlik-ve-guvenirlik.pdf

Dünya Vatanda?l??? ?çin Karakter ve De?erler Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte yer almad???ndan burada sunulmam??t?r. Maddelerin tamam?na eri?im için Kar??an ve Y?lmaz-Tüzün (2017) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM